

Prill - Shtator 2024

Projekti "SALSTAT II" (Statistika të Forta Vendore Shqiptare), është pjesë e projektit "Bashki të Forta" të Agjencisë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC), që zbatohet për periudhën Tetor 2022 - Shtator 2026.

Projekti "Bashki të Forta" fokusohet në një sërë aspektesh të ndryshme të zhvillimit vendor në Shqipëri, me objektiv mbështetjen e decentralizimit dhe qeverisjes vendore. Palët kryesore të interesit të projektit përfshijnë INSTAT-in, bashkitë dhe ministrinë e përzgjedhura të linjës dhe agjencitë qeveritare, veçanërisht ato të angazhuara në mbledhjen e të dhënave statistikore dhe/ose përgjegjëse për të dhënat/regjistrat administrativë.

Në fazën e re, SALSTAT II do të thellojë bashkëpunimin e tij me bashkitë dhe agjencitë e tjera shtetërore për të nxitur besimin në statistikat zyrtare dhe për t'u angazhuar me palët e interesuara mbi vlerën e statistikave zyrtare për qeverisjen dhe vendimarrjen demokratike, veçanërisht për bashkitë që të përmbushin detyrat, përgjegjësitë dhe funksionet e tyre.

Përmbajtja:

- Shpërndarja e Vjetarit Statistikor për Rajonet dhe Bashkitë;
- Memorandum Mirëkuptimi ndërmjet INSTAT dhe 61 Bashkive të Vendit;
- Grupi i punës i INSTAT/SALSTAT dhe Ministria e Shtetit për Pushtetin Vendor;
- Rikonfigurimi i sistemit parësor të qendrës së të dhënave në INSTAT;
- Regjistri Statistikor Shqiptar i Ndërtesave dhe Banesave;
- Vazhdimi i trajnimeve të rregullta në fushën e statistikave të mbetjeve urbane në nivel bashkie;
- Modernizimi sistemeve të mbledhjes së të dhënave për bashkitë;
- Trajnim për stafin e INSTAT për metodologjitë e reja mbi anketat model për përfaqësuesit në nivel rajonal dhe vendor.

Shpërndarja e Vjetarit Statistikor për Rajonet dhe Bashkitë

Vjetari Statistikor Rajonal për vitin 2023 u printua në tremujorin e parë të 2024 dhe iu shpërnda të gjitha palëve përkatëse. Gjithashtu, në fillim të muajit Maj u përgatit plani i veprimit për publikimin e Vjetarit Statistikor Rajonal për vitin 2024.

Në përputhje me planin e punës, versioni anglisht edhe shqip i Vjetarit Statistikor Rajonal janë planifikuar të publikohen në Dhjetor 2024.

Memorandum Mirëkuptimi ndërmjet INSTAT dhe 61 Bashkive të vendit

Në prill 2024 u zhvillua një takim mes Drejtoreshës së Përgjithshme të INSTAT, Zj. Dhuli dhe Ministrit të Shtetit për Pushtetin Vendor, Z. Mazniku. Në takim mori pjesë edhe menaxheri i projektit të SALSTAT.

Fokusi kryesor i takimit ishte diskutimi i bashkëpunimit dhe koordinimit ndërmjet dy institucioneve në lidhje me mbledhjen e të dhënave dhe trajnimin për bashkitë.

Më 22 Maj 2024, INSTAT nënshkroi Memorandum Mirëkuptimi me 61 bashkitë e vendit, për të nxitur bashkëpunimin statistikor dhe mbledhjen e të dhënave në nivel vendor.

Në këtë aktivitet morën pjesë Drejtoresha e Përgjithshme e INSTAT-it, Zj. Dhuli; Ministri i Shtetit për Pushtetin Vendor, Z. Mazniku; Drejtuese e Sektorit të Shëndetësisë dhe Qeverisjes në Ambasadën Zvicerane, Zj. Sabine Piccard; Menaxheri i Projektit SALSTAT, Z. Teichgraeber; kryetarët dhe nënkryetarët e bashkive.

Informacione të mëtejshme në lidhje me nënshkrimin e Memorandumit të Mirëkuptimit ndërmjet INSTAT dhe bashkive mund të gjenden në faqen e internetit të INSTAT, në anglisht dhe shqip, me anë të link-eve të mëposhtëm:

<https://www.instat.gov.al/en/about-us/activities/promotion-of-statistics/signing-ceremony-between-instat-and-municipalities/>

<https://www.instat.gov.al/al/rreth-nesh/aktivitetet/promovimi-i-aktiviteteve-statistikore/n%c3%abnshkruhet-memorandum-bashk%c3%abpunimi-midis-instat-dhe-bashkive-n%c3%ab-vend/>

Grupi i Punës i INSTAT/SALSTAT dhe Ministrisë së Shtetit për Pushtetin Vendor

Në Qershor 2024, u krijua grupi i punës (GP) i përbërë nga INSTAT, SALSTAT dhe Ministria e Shtetit për Pushtetin Vendor me objektiv rritjen e bashkëpunimit. Objektivi i kësaj nisme është të nxisë bashkëpunimin ndërmjet INSTAT-it, institucioneve të ndryshme dhe Ministrisë së Shtetit për Pushtetin Vendor në kuadër të projektit SALSTAT II.

Deri më sot, janë mbajtur një sërë takimesh për adresimin e çështjeve që kanë të bëjnë me përditësimin e të dhënave të bashkive, gjë që është thelbësore për prodhimin e statistikave zyrtare. Përveç kësaj, janë mbajtur takime për të vlerësuar nevojat për ngritjen e kapaciteteve në lidhje me mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave, dhe për të planifikuar sesione trajnimi për stafin e bashkive, i cili shërben si ofrues dhe përdorues i të dhënave. Këto sesione trajnimi mbështeten nga projekti SALSTAT.

Rikonfigurimi i sistemit parësor të qendrës së të dhënave në INSTAT

Më 31 janar 2024, INSTAT u bë viktimë e një sulmi kibernetik të orkestruar nga një grup hakerësh iranienë i quajtur "Homeland Justice". Sulmi shënjestroi infrastrukturën digjitale të INSTAT, duke ngritur shqetësime të rëndësishme për integritetin e të dhënave, privatësinë dhe ndërprerjet e mundshme operationale.

Në përgjigje të sulmit kibernetik, Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) shprehu mbështetjen e saj, për masat për forcimin e sigurisë kibernetike dhe rivendosjen e komunikimeve të brendshme dhe të jashtme, gjatë takimit të donatorëve më 22 Shkurt 2024. Kjo mbështetje përfshin rikonfigurimin e sistemit qendror të të dhënave parësore të INSTAT dhe blerjen e Microsoft Endpoint për përdoruesit dhe serverët.

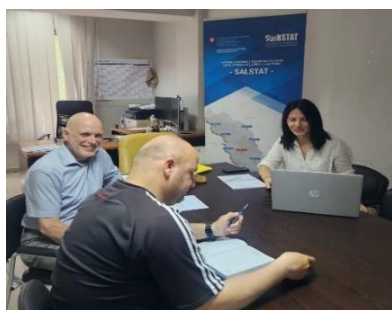
Në Qershor 2024, INSTAT dorëzoi një raport të detajuar në Ambasadën Zvicerane, rreth mbështetjes së marrë për të rritur sigurinë kibernetike dhe për të rivendosur komunikimet.

Regjistri Statistikor Shqiptar i Ndërtesave dhe Banesave (RSShNB)

Në kuadër të projektit SALSTAT, INSTAT po zbaton Regjistrin Statistikor Shqiptar të Ndërtesave dhe Banesave (RSShNB).

Më 25 mars 2024, Kuvendi miratoi strukturën e re organizative të INSTAT. Progresi i bërë në zbatimin e RSShNB është reflektuar në futjen e RSShNB në Sektorin e Gjeoinformacionit, i cili tani quhet: Sektori i Gjeoinformacionit dhe Regjistrin Statistikor të Ndërtesave dhe Banesave (GIS).

Gjatë gjithë kësaj periudhe, eksperti zviceran për RSShNB ka qenë në kontakt të rregullt me ekipin, duke mbajtur një sërë takimesh online për të diskutuar hapat e ardhshëm për zbatimin e regjistrin dhe procedurat e nevojshme të mirëmbajtjes.

Ekipi i GIS përfundoi një kurs programimi dy sesionesh hyrëse të Python gjatë periudhës: Prill - Korrik 2024. Ky trajnim u ndërmor me qëllim të rritjes së aftësive teknike të ekipit në një zonë specifike të RSShNB. Kursi përfaqësoi një moment historik të rëndësishëm në zhvillimin profesional të ekipit për zhvillimin e RSShNB

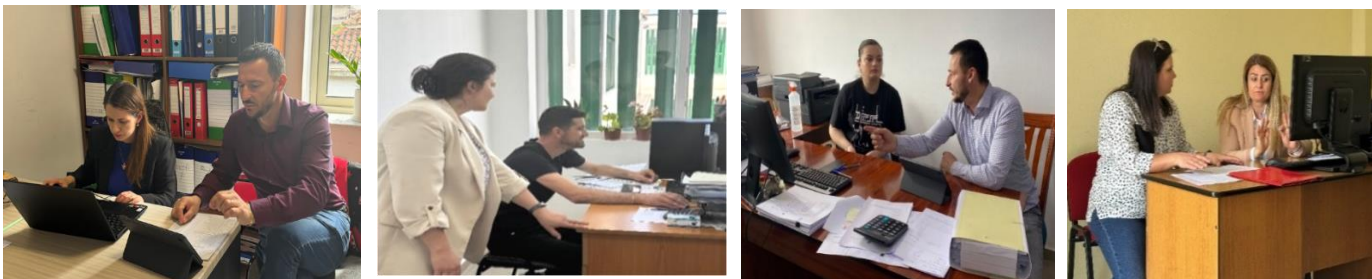
Vazhdimi i trajnimeve të rregullta në fushën e statistikave të mbetjeve urbane në nivel bashkie

Në kuadrin e Rezultatit 3 - Bashkitë mbështeten për zhvillimin e kompetencave dhe kapaciteteve të tyre statistikore dhe janë më të ndërgjegjshme për rolin e statistikave zyrtare në Shqipëri. Në bashkëpunim të ngushtë me Sektorin e Mjedisit dhe Pyjeve të INSTAT-it, u zbatua plani i veprimit për trajnimin në terren të personave përgjegjës në bashki për të plotësuar anketën online për mbetjet urbane të vitit 2023. Trajnimi në terren iu ofrua stafit të bashkive që janë ndryshuar, pasi punonjësit e tjerë janë trajnuar në tre vitet paraardhëse.

Trajnimet u zhvilluan nga INSTAT/SALSTAT duke vizituar 26 bashki, ku u ofruan trajnime për stafin e ri. U vizituan bashkitë: Lushnjë, Divjakë, Kavajë, Peqin, Tropojë, Kukës, Bulqizë, Mirditë, Shkodër, Vau i Dejës, Fushë Arrëz, Malësi e Madhe, Memaliaj, Delvinë, Finiq, Libohovë, Tepelenë, Përmet, Gjirokastrë, Ersekë, Patos, Skrapar, Kuçovë, Berat, Belsh, dhe Selenicë.

Anketa mbi mbetjet urbane u plotësua deri në Qershor 2024, dhe rezultatet u publikun nga INSTAT në Shtator 2024.

Statistikat mbi mbetjet urbane në nivel bashkie do të përfshihen në Vjetarin Statistikor Rajonal 2024.

Modernizimi i sistemeve të mbledhjes së të dhënave për bashkitë

Objektivi i modernizimit të sistemit të mbledhjes së të dhënave të INSTAT është i dyfishtë: së pari, rritja e cilësisë së të dhënave të mbledhura, dhe së dyti, reduktimi i barrës administrative mbi bashkitë në lidhje me procesin zyrtar të mbledhjes së të dhënave nga INSTAT.

Lejet e Ndërtimit:

Në kuadër të transformimit digjital, SALSTAT dhe INSTAT kanë bashkuar forcat për të zhvilluar dhe ofruar një program trajnimi mbi mbledhjen e të dhënave statistikore për lejet e ndërtimit. Ky sesion trajnimi është krijuar për të mbështetur bashkitë në fushën e statistikave lokale.

Qëllimi i kësaj nisme trajnimi konsistonte në mbledhjen e të dhënave të treguesve për "Lejet e Ndërtimit", që në të ardhmen do të kryhen nëpërmjet një platforme për mbledhjen e të dhënave në internet (pyetësor online) të përgatitur tërësisht nga INSTAT.

Temat kryesore të trajnimit ishin:

- Rëndësia e statistikave lidhur me lejet e ndërtimit / Kuadri ligjor;
- Përkufizimet e treguesve. Metodologjia e përdorur për mbledhjen e të dhënave;
- Shembuj praktikë se si plotësohen të dhënat elektronike me një pyetësor online.

Trajnimi u organizua në grupe me përfaqësues nga secila bashki. Sesionet u drejtuan nga trajnerët nga Drejtoria e Statistikave Ekonomike dhe departamenti i IT-së i INSTAT.

Në total u trajnuan 54 anëtarë të stafit të bashkive, nga të cilët 28 gra, të cilat përfaqësojnë 52% të pjesëmarrësve. U trajnuan përfaqësuesit e stafit të 44 nga 61 bashkive, duke mbuluar 72% të bashkive në total.

Mbledhja e parë e të dhënave me këtë platformë të re do të jetë në Tetor 2024. Është planifikuar që statistikatat të publikohen brenda fundit të Nëntorit 2024.

Statistikat e Arsimit Parashkollor në nivel bashkie (një fushë e re e statistikave):

Në Maj 2024, grupi përgjegjës i INSTAT për statistikën parashkollore, përgatiti një draft-pyetësor për mbledhjen e re të të dhënave për arsimin parashkollor shtetëror (kopsht dhe çerdhe) nga bashkitë.

Duke mbajtur në konsideratë zhvillimet e sipërpërmendura, në INSTAT në muajin Maj u zhvillua një takim me Zj. Elsa Dhuli, Drejtore e Përgjithshme e INSTAT; Z. Martin Teichgraeber, Menaxher i Projektit të SALSTAT; Z. Murat Sahin, përfaqësues i UNICEF-it në Shqipëri; dhe Zj. Elda Denaj, anëtare e stafit të UNICEF-it në Shqipëri. Në takim, Drejtori i Përgjithshëm paraqiti një pasqyrë të disponueshmërisë së përgjithshme të të dhënave për arsimin dhe përvijoi planin për modernizimin e mbledhjes së të dhënave në çerdhe dhe në arsimin parashkollor në bashkëpunim me bashkitë.

Në përputhje me këto zhvillime, INSTAT/SALSTAT zhvilloi disa takime të përbashkëta në periudhën Prill-Korrik 2024 me projektin Helvetas për të diskutuar mundësinë e mbledhjes së statistikave të arsimit parashkollor në nivel bashkie. Këto takime janë pjesë e një nisme për të zgjeruar disponueshmërinë e treguesve në nivel vendor. Diskutimet çuan në një konsensus mbi nevojën për të forcuar bashkëpunimin midis INSTAT, SALSTAT dhe Helvetas në lidhje me mbledhjen e statistikave të arsimit parashkollor në nivel bashkie.

Në Korrik – Gusht 2024 u mbajtën takime në shtatë të bashki pilot për testimin e pyetësorit për kopshte dhe çerdhe shtetërore, si pjesë e planit të aktiviteteve për finalizimin e instrumenteve për mbledhjen e të dhënave.

- Bashkia e Librazhdit dhe Pogradecit
- Bashkia e Rrëshenit dhe Hasit
- Bashkia e Patosit dhe Vlorës
- Bashkia e Tiranës.

Për të zhvilluar një sistem të ri, të modernizuar të mbledhjes së të dhënave për arsimin parashkollor, INSTAT mori parasysh sa vijon:

- nevojat e brendshme lidhur me zhvillimin e mëtejshëm të statistikave të arsimit;
- kërkesat ndërkombëtare për rritjen e numrit të treguesve të dërguar në Eurostat dhe UNESCO;
- nevojat nga "Sektori i Jetesës Standarde" në lidhje me Sistemin Evropian të Statistikave të Integruara të Mbrojtjes Sociale (ESPROSS) (dy pyetje për të ardhurat dhe shpenzimet);
- formulari i kopshtit nga HELVETAS (moduli i statusit civil dhe shërbimeve sociale),
- komente nga UNICEF.

Përfaqësuesit e bashkisë, përgjegjës për arsimin parauniversitar në bashkitë e vizituara, kanë siguruar INSTAT/SALSTAT se do të mbledhin informacionet nga sektorë të tjerë të bashkisë për pjesët e pyetësorit që nuk mbulohehin nga ky sektor.

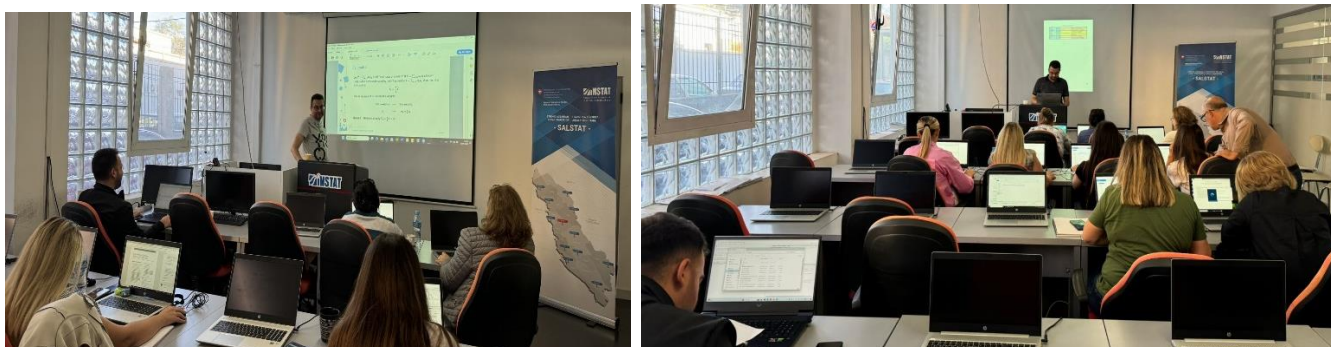
Gjatë muajit shtator 2024, Komisioni i Cilësisë i INSTAT miratoi draft-pyetësorin, dhe departamenti i IT-së filloi punën për të finalizuar web-link-un për këtë fushë të re të statistikave të arsimit parashkollor në nivel bashkie. Trajnimet për stafin e bashkive janë planifikuar të zhvillohen në tremujorin e katërt të vitit.

Trajnim për stafin e INSTAT për metodologjitë e reja mbi anketat model për përfaqësuesit në nivel rajonal dhe vendor

Në datën 16 Prill 2024 u zhvillua Takimi Fillestar për trajnimin Gjuha -R me ekspertë nga Zyra Federale e Statistikave Zvicerane (FSO) dhe Stafi i INSTAT.

Pati disa shkëmbime ndërmjet stafit të INSTAT nga ekspertë të FSO-së dhe u hartua përmbajtja e kursit për Gjuhën-R. Trajnimi u zhvillua në dy blloqe: një trajnim për fillestarët dhe një trajnimin për departamentin metodologjik të INSTAT, i cili është më i avancuar dhe i përqendruar veçanërisht në metodat e kampionimit. Trajnimi u zhvillua në periudhën 23 Shtator – 04 Tetor 2024, në ambientet e INSTAT.

FALEMINDERIT QË LEXONI BULETININ TONË INFORMATIV!

EKIPI I SALSTAT

Menaxher i Projektit:

Martin Teichgräber, Zyra Federale e Statistikave të Zvicrës

Koordinatorë:

Eralda Pushaj, Koordinatore me Njësitë e Qeverisjes Qendrore

Alketa Doçi, Koordinatore për të Dhënat dhe Regjistrat Administrativë

Edlira Çeliku, Koordinatore për Çështjet Administrative dhe Financiare